GAZETKA RADIOWA

Nr 7 (11) | Warszawa, Lipiec 1948 rok | Rok II

4000 SZKÓŁ JESZCZE W TYM ROKU OTRZYMA ODBIORNIKI RADIOWE

Kończy się rok szkolny 1947/48.

Niezliczone rzesze polskich dzieci i młodzieży szkolnej otrzymają świadectwa z rocznej pracy szkolnej, przechodzą do nowej klasy czy nowej szkoły.

W dowód uznania za wytrwałą pracę Rodzice ułatwiają swym dzieciom wycieczki po kraju, społeczeństwo przygotowuje kolonie letnie i obozy, a ten i ów uczeń otrzymuje jeszcze specjalny podarunek.

W tym momencie, kończącym jeden okres pracy szkolnej Komisja Radiofonii Szkolnej pod przewodnictwem Wiceministra Oświaty ob. W. Garncarczyka, zwraca się do Was z następującą sprawą:

Rozumiemy wszyscy dobrze jakie znaczenie ma dziś łączność każdego obywatela z życiem całego narodu, z życiem świata. Minęły już czasy kiedy ta łączność była dostępna tylko ludziom bogatym. Dziś w okresie upowszechnienia wspaniałych odkryć i wynalazków każda wioska, każda zapadła mieścina może w każdej chwili nawiązać łączność z całym światem i korzystać z dorobku kulturalnego nietylko naszego narodu ale i ludzkości.

Tę łączność ze światem umożliwia nam radio.

Mając do swej dyspozycji aparat radiowy, możemy w każdej chwili korzystać z odczytów i pogadanek naszych uczonych, słuchać koncertów najwybitniejszych artystów, śledzić rozwój spraw państwowych i kulturalnych, wiedzieć co się dzieje w świecie, znaleźć naukę i rozrywkę.

Dla szkół, dla naszych dzieci, dla młodzieży szkolnej radio nadaje specjalne audycje, wnosząc w życie szkolne bogate wartości.

Należy szkoły zaopatrzyć w radioodbiorniki i tym samym umożliwić naszej młodzieży korzystanie z tych wspaniałych udogodnień.

Sejm Rzeczypospolitej uchwalił na radiofonizację szkół 10 milionów zł. Rząd Polski dodatkowo na ten cel przyznał 25 mil. zł., a Ministerstwo Oświaty dodało do tego jeszcze 5 mil. zł. Cyfry te świadczą wymownie jak wielką rolę przywiązują najwyższe czynniki państwowe Polski Demokratycznej do zagadnienia radiofonizacji szkół.

Potrzeby jednak w tym zakresie są tak znaczne, iż państwo nie może narazie ich w pełni zaspokoić i dlatego winne przyjść z pomocą grupy społeczne bezpośrednio zainteresowane tj. rodzice i młodzież szkolna.

Przed mikrofonem P. R. występują często chóry szkolne, które śpiewają swym kolegom z całej Polski. Dziwny mikrofon trochę onieśmiela, ale po przyzwyczajeniu się w studio radiowym jest bardzo przyjemnie.

W tym stanie rzeczy SKRK postanowił zespolić wszystkie siły i środki niezbędne do pełnej i szybkiej radiofonizacji szkół wszystkich typów i stopni w myśl hasła: „W każdej polskiej szkole odbiornik radiowy". W roku 1948 pragniemy zradiofonizować 4000 szkół i Wy musicie nam w tym dopomóc. Stworzenie funduszu na radiofonizację Waszej szkoły zapoczątkujcie na zebraniu rodzicielskim, jakie się odbędzie w każdej szkole w dniu 26.VI.48 r. Będzie to zbiorowy dar rodziców swoim dzieciom — swojej szkole!

Być może że Wasza szkoła ma już odbiornik radiowy, wówczas zebrane fundusze dopomogą do wprowadzenia nowych urządzeń radiotechnicznych jak mikrofon, adapter, głośniki itp. byście mogli mieć własną stację nadawczą.

Każda szkoła wpłaca zebrany fundusz do SKRK na konto Nr I-4734 i już po wpłaceniu połowy należności otrzyma odbiornik radiowy.

Reszta wpłaty może nastąpić w terminach późniejszych z rozłożeniem na raty, przyczym SKRK okaże Wam w tym swoją pomoc.

Zwiedzajcie wystawę
Ziem Odzyskanych
we Wrocławiu

JAK ZAŁOŻYĆ GŁOŚNIK MIESZKANIOWY?

Tam, gdzie nie dochodzi gazeta, gdzie zwykły list wędruje tygodniami, dociera zawsze i najszybciej Radio.

Bez radia nie może się obejść żadna świetlica, szkoła, gmina, bursa, spółdzielnia — nie może się obejść nikt rozumny i światły.

SKRK pracuje nad urzeczywistnieniem zadania:

RADIO W KAŻDYM DOMU, W KAŻDYM MIESZKANIU

Dlatego — każdy radiosłuchacz powinien należyć do SKRK.

Co robić, aby w Twoim mieszkaniu było radio?

Trzeba przyłączyć się do najbliższego radiowęzła albo złożyć we wsi (miasteczku) zbiorowe urządzenia radiowe.

Nie jest to sprawa trudna. Kilku rozumiejących sprawę obywateli i zainteresowanych nią tak jak Ty, powinno zawiązać jak najrychlej SPOŁECZNY KOMITET RADIOFONIZACJI własnego osiedla:

1) Członkowie Komitetu powinni drogą wyjaśnienia pozyskać dla tej idei, cieszących się ogólnym poważaniem obywateli (gospodarzy) w danej miejscowości;
2) Na wspólnym zebraniu trzeba ustalić: ile głośników i gdzie będzie założonych, gdzie będzie znajdował się aparat obsługujący je, kto będzie go obsługiwał, ile słupów trzeba na przeprowadzenie przewodów, ile metrów kabla;
3) Dajcie znać o swym postanowieniu założenia Koła SKRK Zarządowi Oddziału i Okręgu Społ. Komitetu Radiofonizacji Kraju. Odpis zawiadomienia, wyślijcie jednocześnie Zarządowi Głównemu Społecznego Komitetu RK w Warszawie, ul. Smulikowskiego 6/8;
4) Po otrzymaniu Waszego żądania Zarząd Główny SKRK spowoduje skierowanie do Was ekipy technicznej, która założy całą instalację, nauczy obchodzić się z aparatem i głośnikami.

Druk PWZG. Warszawa, Tamka 3. Zam. 892. B - 52.493.

Każdy radiosłuchacz członkiem S.K.R.K.

Zadanie jakie stoi przed radiofonią polską urasta do rzędu bardzo ważnych i bardzo pilnych. Radio bierze udział nie tylko w odbudowie gospodarczej, ale w odbudowie moralnej człowieka — obywatela nowej Polski Demokratycznej. Usunięcie zniszczeń moralnych i materialnych, dokonanych przez odwiecznego wroga germańskiego, odbudowa kultury i wartości ogólnoludzkich wybija się na czoło prac Polskiego Radia.

W tym dziele społeczeństwo musi mu pomóc przez powołanie na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej lokalnych Komitetów Radiofonizacji Kraju.

Jakie jest zadanie Komitetów S.K.R.K.?

Po pierwsze — popularyzacja polskiej radiofonii wśród obywateli, po drugie — pozyskanie najszerszych warstw społecznych do planowej akcji radiofonizacji kraju we wszystkich jej przejawach. Przez powołanie do życia tych Komitetów, Polskie Radio uzyskuje stałego, uchwytnego łącznika ze społeczeństwem. Zaludnienie Ziem Odzyskanych i konieczność dostarczenia tym terenom pełnej sieci radiofonii tak nadawczej, jak i odbiorczej nakłada bardzo odpowiedzialne obowiązki. Ważną pomocą w tej akcji jest poparcie czynników rządowych, oraz kontakt z organizacjami społecznymi i politycznymi, z organizacjami młodzieżowymi, które popierają akcję radiofonizacji kraju.

To też w kwietniu 1946 r. reaktywowano Zarząd Główny Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, a na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą coraz bardziej ożywioną działalność lokalną gminne, powiatowe, miejskie i okręgowe Społeczne Komitety.

Obecnie Okręgowe S.K.R.K. działają na terenie Pomorza — (od listopada 1945 r.), w Lublinie — (od lutego 1946 r.), w Poznaniu — (od marca 1946 r.), w Łodzi, Krakowie, Katowicach, Olsztynie, Białymstoku, Wrocławiu, Warszawie, Gdańsku i Szczecinie.

Z terenu wyżej wymienionych okręgów otrzymujemy wiadomości o szerszej pomocy społeczeństwa, które bezinteresowną pracą i dostarczaniem materiału dopomaga technicznym ekipom Polskiego Radia w przeprowadzaniu radiofonizacji przewodowej.

W wysiłku tym przychodzi mu z pomocą Skarb Państwa, który pomimo ciążących na nim kolosalnych obowiązków, uznał ważność akcji radiofonizacyjnej, udzielając Polskiemu Radiu na ten cel większych dotacji. Jednak potrzeby nasze są ogromne i od Społecznych Komitetów Radiofonizacji Kraju oczekuje się pomocy finansowej w przeprowadzaniu szeroko zakrojonej akcji.

Przez werbowanie jak największej ilości członków, w myśl hasła: „KAŻDY ABONENT — CZŁONKIEM S.K.R.K.", przez urządzanie imprez, przez zakładanie różnego rodzaju warsztatów, przez wykazanie maksimum wysiłków i inicjatywy poszczególnych terenowych Komitetów, musimy dojść do poważnej sumy, która przyczyni się do zrealizowania wszystkich zamierzeń Polskiego Radia. Niech więc wpływają dobrowolne dopłaty do abonamentów radiowych oraz składki w gotówce i sprzęcie. Sprzęt radiowy zabezpieczony przez Państwowy Zarząd Tymczasowy, niech zostanie przekazany Społecznym Komitetom.

SKRK domaga się zwrotu zrabowanych przez okupanta radioodbiorników. Musimy rewindykować silne stacje radiowe jako odszkodowanie za nasze nowoczesne radiostacje oraz fabryki lamp radiowych i odbiorników zniszczone przez barbarzyńskich Niemców. Apelujemy do naszych przyjaciół ze Wschodu i z Zachodu o przyjście nam z pomocą także w tym zakresie. A taka pomoc słusznie nam się należy.

Musimy jednak własnymi siłami przyczynić się do powiększenia funduszów S.K.R.K. O ile 800.000 radioabonentów dobrowolnie przy miesięcznej opłacie radioabonamentu CHOĆBY PO 5 ZŁ., uzyskamy 4 MIL. ZŁ. miesięcznie. Wówczas wspólnym wysiłkiem radiofonizujemy wsie i osady robotnicze, szkoły, szpitale, świetlice wojskowe i młodzieżowe, postawimy silne stacje radiowe, których nie będzie zagłuszać żaden Stuttgart czy Deutschlandsender, pracować będziemy w pięknych studiach i laboratoriach radiowych oraz w Radiowym Domu Społecznym w Warszawie. Dokona tego zgodny wysiłek milionowej rzeszy Radiosłuchaczy — Członków SKRK!

W czasie obrad Walnego Zjazdu Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju do delegatów z terenu całego kraju przemówił dyr. naczelny Polskiego Radia ob. Wilhelm Billig, przedstawiając projekty rozbudowy radiofonii w Polsce.

Szkolne kluby radiowe

Drodzy przyjaciele!

Chcemy zwrócić Waszą uwagę na jeden z odcinków rozległej działalności SKRK, który powinien Was szczególnie zainteresować, na radio wśród młodzieży, na radio w szkole.

Większość z Was powie: Pięknie, ale cóż możemy na ten temat mówić, skoro w naszej szkole jeszcze niema.

Stajemy więc odrazu przed pytaniem: jak zdobyć radio?

Nie jest to tak trudno. Postanowicie tylko szczerze, że chcecie je mieć, wykażcie inicjatywę, a z pomocą SKRK zdobędziecie dla Waszego Koła radioodbiornik, adapter i odpowiednią ilość głośników.

W tym numerze Gazetki Radiowej znajdziecie dokładne wskazówki w jaki sposób (przez zbieranie makulatury i in.) możecie zdobyć fundusze na odbiornik. Gdyby jednak wszystkie Wasze wysiłki nie powiodły się, napiszcie do nas poprzez: zebraliśmy na zradiofonizowanie szkoły tyle a tyle, brak nam jeszcze tyle. — SKRK napewno Wam dopomoże i radio znajdzie się w szkole.

Pomyślcie: słuchanie radia jest nie tylko wielką przyjemnością. Poza rozrywką daje ono ogromne korzyści, pomaga w nauce. Dużą przyjemność daje radioamatorstwo, konstruowanie odbiorników, obsługiwanie stacji nadawczych, krótkofalarstwo. Radiotechnika jest dziś jedną z najbardziej urzekających gałęzi wiedzy technicznej. Telewizja zaś — to najpiękniejsza bajka naszych czasów.

SKRK pragnie przyjść Wam z pomocą w zapoznaniu tych Waszych zainteresowań, umożliwiając Wam praktyczne zetknięcie się z radiotechniką. Amatorzy radia i radiofonii! Zrzeszajcie się w Szkolnych Klubach Radiowych, które tworzyć powinniście przy Kółkach Krajoznawczych. Zgłaszajcie powstanie Waszych Klubów do SKRK (Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8), a otrzymacie stamtąd wszelkie wskazówki, dobór lektury, dzięki której pogłębicie Waszą wiedzę o radio. Będziecie mogli w czasie wakacyj wyjechać na kursy, na których zapoznacie się z pracą stacyj nadawczych i przeszkolicie się w krótkofalarstwie. Ci z Was, którzy zamierzają poświęcić się radiofonii całkowicie i pracować w niej zawodowo, zyskają odpowiednie przygotowanie fachowe.

Sądzimy, że powstanie Szkolnego Klubu Radiowego zainteresuje Was na równi z pomysłem zdobycia dla szkoły radioodbiornika. Rozważcie obydwie sprawy. Jeżeli zaś zdecydujecie się nimi zająć, to nie zwlekając przystąpcie do pracy organizacyjnej. Gdybyście mieli jakieś trudności, wątpliwości, zapytania — napiszcie do nas. Obiecujemy Wam pomóc.

Społeczeństwo współdziała z Polskim Radiem

Głos radia dociera wszędzie i pozwala najszerszym masom społeczeństwa korzystać z jego usług. W ciągu niespełna dwóch lat około 3000 wsi zostało całkowicie zradiofonizowanych. Chłop z zapadłej wsi uzyskał możność brania udziału w życiu gospodarczym i kulturalnym na równi z mieszkańcami miast. Radio — to czynnik wiążący ze sobą ludzi wszystkich warstw.

Artyści Teatru Wyobraźni P. R. Tadeusz Cygler i Jan Koecher wykonują wesoły dialog.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju — to najszybsza droga do zradiofonizowania świetlic i szkół, wsi i miast.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju — to współdziałanie społeczeństwa z Polskim Radiem.

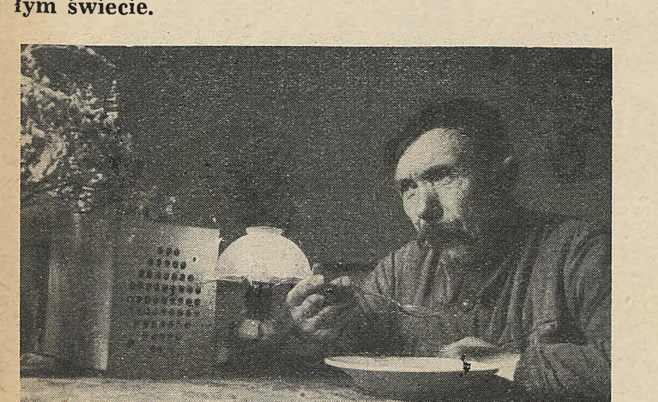
Radio w każdej rodzinie — oto naczelne zadanie S.K.R.K.

S.K.R.K. powstał w r. 1935 i już wtedy zdał egzamin w dziele rozwoju radiofonii polskiej. Wojna przekreśliła cały niemal dorobek. Ówczesny prezes S.K.R.K. Edwin Wagner, zginął z rąk hitlerowskich. Wiceprezes S.K.R.K. Dr Dobaczewski został w bestialski sposób zamordowany w r. 1943 w obozie koncentracyjnym. Z pośród 2.000 instruktorów organizacyjnych przeszkolonych na kursach S.K.R.K. większość zginęła w podobnych okolicznościach.

Mijają zaledwie dwa lata od chwili reaktywowania S.K.R.K. i już teraz można bezstronnie stwierdzić, że dzięki jego współpracy z Dyrekcją Polskiego Radia tempo odbudowy zniszczonej radiofonii polskiej wzmogło się wydatnie. Wystarczy podać, że bez angażowania pieniężnych środków państwowych wkład społeczny w odbudowę radiofonii polskiej w latach 1946—1948 wynosi: 20 tys. słupów, tysiące bezpłatnych podwód i bezinteresowną pracę przy robotach instalacyjnych.

To też roczny plan inwestycyjny budowy radiofonii przewodowej na rok 1947 został wykonany już do dnia 30.XI. ub. roku.

W ciągu r. 1948 ma otrzymać zradiofonizowane 1.000 dalszych wsi i 4.000 świetlic szkolnych. I tu pomoc S.K.R.K. jest konieczna. Jest to wszakże przysłowiowa „Kropla w morzu" wobec konieczności zradiofonizowania całego kraju. Nie może bowiem być w nowej demokratycznej Polsce ani jednej niezradiofonizowanej szkoły, świetlicy, stołówki robotniczej i chaty wiejskiej. Radio jest doskonałym instrumentem przyczyniającym się do pomyślności Państwa i dobrobytu mas pracujących. Przestało ono być narzędziem miłej rozrywki dla grup wybranych, lecz stało się głosem całego społeczeństwa. Głos polskich radiostacyj nadawczych dociera nie tylko do najdalszych zakątków Rzeczypospolitej, ale — do serc i umysłów Polonii Zagranicznej rozrzuconej po całym świecie.

Po powrocie z pracy miło jest słuchać ciekawych audycyj i muzyki płynącej z głośnika radiowego.

CIEKAWOSTKI...

Aby jak najszerzej upowszechnić ideę radiofonizacji i oprzeć ją na zdrowych podstawach, S.K.R.K. organizuje konkursy radiowe dla dorosłych i młodzieży, urządza Muzeum Radiowe i wystawy, przystępuje do wydawania broszur popularyzujących najnowsze zdobycze radiofonii, podjął zagadnienie dydaktyki słuchania radia oraz zainicjował Dzień Radia.

Polskie Radio współpracuje z Filmem Polskim. Często widzimy operatora filmowego i sprawozdawcę Polskiego Radia razem. Operator filmowy utrwala obrazy, zaś sprawozdawca radiowy — dźwięki. Często się zdarza, że przy udźwiękowianiu filmu, reżyserzy filmowi korzystają z nagrań radiowych.

W wielu miejscowościach, posiadających radiowęzły miały miejsce ciekawe wypadki. Dzięki komunikatowi, nadanemu przez Kierownika radiowęzła do wszystkich abonentów głośnikowych, niejednokrotnie udało się zatrzymać złodzieja, który nie zdążył uniknąć ze swym łupem z terenu, objętego siecią radiową. W ten sposób radiofonia przewodowa wykazała, że może być „siecią na złodziejów".

WARTO WIEDZIEĆ:

Sposoby zdobycia radia

Dotychczas w okresie powojennym zdołano zradiofonizować zaledwie około 7% wszystkich szkół w Polsce.

Koszta związane z radiofonizacją jednej szkoły wynoszą około 120 tys. zł. Nie wystarczy tu bowiem zainstalowanie odbiornika radiowego, lecz trzeba do niego włączyć adapter, głośniki, gdyż inaczej radio, jako nieodzowna w szkole pomoc naukowa nie pełni swego zadania.

Aby zatem zradiofonizować wszystkie szkoły trzeba na to przeznaczyć setki milionów złotych. Dlatego większość szkół zaopatruje się narazie w odbiorniki radiowe głośnikowe.

Przy każdej szkole istnieje jak wiadomo, Komitet Rodzicielski. Działają również pełnomocnicy S.K.R.K. Na utrzymanie szkół świadczą Rady Narodowe. Przy harmonijnym wysiłku tych wszystkich instytucyj wykonanie zadania jest w pełni możliwe. Młodzież szkolna przy tym mogłaby również pomóc sama sobie, organizując np. zbieranie makulatury (zapisanych zeszytów). W ten sposób uzyskać można pokaźne dochody na zradiofonizowanie szkół. Zbiórka makulatury prowadzona w latach 1936—1939 przez dzieci i młodzież szkolną dawała doskonałe wyniki, umożliwiając nabycie dla szkół setek radioodbiorników rocznie.

DYREKCJA NACZELNA I SPOŁECZNY KOMITET RADIOFONIZACJI KRAJU PRZEZNACZYŁY DLA KOMITETÓW RODZICIELSKICH, KTÓRE WYKAŻĄ SIĘ PROPORCJONALNIE NAJLEPSZYMI WYNIKAMI ZBIÓRKI NA TEN CEL, 30 NAGRÓD (PO DWIE DLA PRZODUJĄCYCH POD TYM WZGLĘDEM POWIATÓW W KAŻDYM WOJEWÓDZTWIE) W POSTACI ODBIORNIKÓW RADIOWYCH „AGA".

Pawilon Polskiego Radia na Międzynarodowej Wystawie w Pradze cieszy się wielką popularnością wśród zwiedzających. Dotychczas pawilon zwiedziło przeszło 100.000 osób.

CO DAJE PRZYNALEŻNOŚC DO S.K.R.K.

Członek SKRK na podstawie legitymacji członkowskiej uprawniony jest do zakupu po cenie urzędowej (znacznie niższej niż w wolnym handlu):

1) odbiornika radiowego;
2) lamp radiowych (w razie zużycia poprzednich);
3) głośnika;
4) elektrolitów;
5) radiogramów.

Ponadto członek SKRK korzysta, poza prawami członkowskimi określonymi statutem, ze Stacji Obsługi Technicznej i może za pośrednictwem Zarządu Koła zaprenumerować ze znaczną zniżką następujące wydawnictwa:

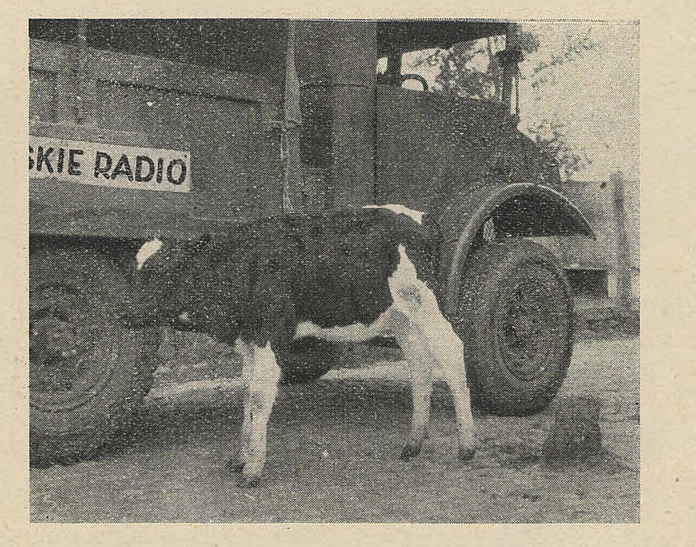
1) Organ SKRK „Wspólna Sprawa" — 25%
2) Tygodnik „Radio i Świat" — 20%
3) Miesięcznik „Radio" 20%
4) Wydawnictwa Radiowego Instytutu Wydawniczego — 15%
5) Wydawnictwa Centralnej Księgarni Rolniczej — 10% (książki fachowo-rolnicze)
6) Wydawnictwa Naszej Księgarni — 10% (czasopisma dla dzieci i młodzieży).

Członek Koła może uczestniczyć w kursach organizowanych przez SKRK i korzysta z ulgowych biletów na wszystkie imprezy urządzane przez SKRK.

SŁUCHAMY RADIA

(PRZEWODNIK S.K.R.K)

Pod takim tytułem wydana została popularna broszura przeznaczona dla Kół, Oddziałów i Okręgów S.K.R.K. oraz sekretariatów i bibliotek podręcznych wszystkich organizacyj politycznych, gospodarczych i społecznych oraz Instytucyj działających na terenie gmin, powiatów i miast. Broszura ta zawiera wyczerpujące informacje o radiofonii polskiej po wojnie, przemyśle radiotechnicznym w Polsce, jak słuchać radia, wyjaśnia celę, rolę i zadania S.K.R.K., oraz podaje inne ważne wiadomości i informacje, z którymi winien się zapoznać każdy radioabonent. Cena jednego egzemplarza broszury (64 str. druku) — 35 zł. Zamówienie kierować należy pod adresem Zarząd Główny S.K.R.K .— Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8 konto czekowe w P.K.O. Nr I-4734.

Samochód Polskiego Radia, którym przyjechały na wieś ekipy montażowe P. R., wzbudził zainteresowanie pasącego się opodal cielątka. Przyszło ono posłuchać dźwięków muzyki, płynącej z megafonu.

WYDAWCA: BIURO WYDAWNICTW I PROPAGANDY POLSKIEGO RADIA, Warszawa, NOAKOWSKIEGO 20.